

Džeraldin Makokren

Petar Pan u grimizu

Ilustrovao
Dejvid Vajat

Preveli
Branislava Radević-Stojiljković
Dejan Stojiljković

■ Laguna ■

Naslov originala:

Geraldine McCaughrean
PETER PAN IN SCARLET

Copyright © 2006 Great Ormond Street Hospital
Children's Charity

Translation Copyright © 2007 za srpsko izdanje, LAGUNA

Illustration Copyright © 2006 David Wyatt

Uz pomoć Dečje bolnice u Velikoj ulici Ormond

*Svim odvažnim istraživačima
i, naravno, gospodinu Bariju*

SADRŽAJ

Kako je nastala ova knjiga	9
1. Stari dečaci	13
2. Prvo pronađi svoju vilu.	19
3. Presvlačenje	28
4. Jedno i jedino dete.	38
5. Svirkina ekspedicija.	48
6. Zapetljani čovek.	63
7. Izvesni kaput	70
8. Svi na moru	76
9. Na ravne časti.	87
10. Magnetna stena	94
11. Hrid tuge i Veštičji lavirint.	101
12. Na bedne časti	113
13. Na čijoj si strani?	125
14. Vrag je odneo šalu.	136
15. Bestragija	146
16. Senke u kovčegu	155
17. On nije on	164
18. Umiranje	172

19. Izgoreli	184
20. Baš nije imao sreće	192
21. Starenje.	199
22. Posledice	208
23. Crveni kaput	215
24. Ponovo na okupu	226
25. Žene prepuklog srca.	236
POGOVOR	250

KAKO JE NASTALA OVA KNJIGA

Najpre je bila pozorišna predstava. Zatim je nastala knjiga. Priča o Petru Panu na početku dvadesetog veka postigla je vrtoglav uspeh, zahvaljujući čemu je Džejms Metju Bari postao najpoznatiji pisac u Britaniji.

Godine 1929, Bari je svojoj omiljenoj dobrotvornoj ustanovi poklonio nešto izuzetno. Sva autorska prava za Petra Pana prepustio je Dečjoj bolnici u Velikoj ulici Ormond. To znači da je sad bolnica, umesto Barija, ubirala novac od svake pozorišne predstave ili prodate knjige *Petar Pan i Vendi*. Narednih godina se ispostavilo da je poklon vredniji nego što je i sâm mogao da pretpostavi.

Godine 2004. bolnica u Velikoj ulici Ormond prvi put je odlučila da odobri nastavak knjige *Petar Pan i Vendi*. Raspisan je konkurs da bi se među piscima iz celog sveta pronašao autor koji će nastaviti Petrove pustolovine u Nedođiji. Džeraldin Makokren je s kratkim nacrtom priče i probnim poglavljem pobedila na konkursu. Napisala je knjigu pod naslovom *Petar Pan u grimizu*. Sada i vi možete da je pročitate.

Od doma i prvog koraka što sledi,
Pa sve do krajeva još neotkrivenih,
Osvajanja pravog ponajviše vredi
Osmejak i ljubav prijatelja vernih.

Hiler Belok

PRVO POGLAVLJE

Stari dečaci

„Neću u krevet“, reče Džon – što je prenerazilo njegovu ženu. Deca nisu nikada spremna za spavanje, ali odrasli poput Džona obično čeznu za jastukom i perinom čim završe večeru. „Neću u krevet!“, ponovi Džon, i to tako besno da njegova žena shvati kako se zaista uplašila.

„Ponovo sanjaš, zar ne?“, nežno ga upita. „Baš se mučiš.“

Džon zglavcima protrlja oči. „Rekao sam ti. Uopšte ne sanjam! Šta čovek treba da radi da bi mu verovali u vlastitoj kući?“

Žena ga pogladi po sjajnoj kosi i ode da skine posteljinu. A tamo, na Džonovoj polovini kreveta, videlo se se neko ispupčenje ispod pokrivača. Nije to bila ni boca s toplom vodom ni plišani meda niti knjiga iz biblioteke. Gospođa Džonovica skloni posteljinu. Bio je to kratak mač.

S uzdahom ga okači na kuku iza vrata spavaće sobe, pored tobolca sa strelama i Džonovog kućnog ogrtača. I ona i njen muž su voleli da se pretvaraju kako se ništa ne dešava (jer se tako ponašaju odrasli kada su u nevolji), ali su duboko u sebi oboje znali: Džon ponovo sanja Nedođiju. Sutradan ujutru bi posle svakog sna nešto ostalo u njegovom krevetu, poput kamenja oko činija iz kojih su jeli suve šljive. Tu mač, tamo sveća, lúk, boca s lekom, cilindar... Jedne noći kad je sanjao sirene, na stepeništu se celog dana osećao riblji miris. Plakar s odećom bio je dupke pun ostataka snova; unutra su bili: budilnik, indijanska perjanica za glavu, povez za oko, gusarski trorogi šešir. (Najgore je bilo one noći kada je Džon sanjao Kapetana Kuku.)

Gospođa Džonovica je žustrim pokretom ruke namestila jastuke – i tad se po čitavoj kući razleže pucanj iz pištolja, budeći komšije i uplašivši psa. Metak je prohujao kroz sobu, odbio se od postolja lampe i razbio vazuu. Oprezno, dvama prstima, Džonova gospođa izvuču pištolj ispod jastuka i baci ga u kantu za otpatke, kao kakvog lososa za koji je ustanovila da nije baš naročito svež.

„Oni su skroz *stvarni!*“, zacvile njen muž s vrata. „Ti prokleti snovi su prosto skroz *STVARNI!*“

U celom Londonu, pa čak i u udaljenom Faderingdenu i Grimzvoteru, stari dečaci sanjahu istovetne snove. Ne mladi, luckasti dečaci, već odrasli dečaci: veseli, bleskasti dečaci koji rade u bankama ili upravljaju vozovima ili uzgajaju jagode ili pišu pozorišne komade ili su skupštinski poslanici. Udobno živeći kod kuće, okruženi porodicom i prijateljima, mislili su da su mirni i bezbedni... sve dok ne započesu snovi. Sada su svake noći sanjali Nedođiju i

budili se zatičući u krevetima zaostale predmete – bodeže ili koture konopca, hrpu lišća ili kuku.

A šta je tim snevačima bilo zajedničko? Samo jedno. Svi oni su nekada davno bili Dečaci u Nedođiji.

„Sve sam vas pozvao jer se nešto mora preduzeti!“, reče sudija Svirko sučući dugački brk. „Ništa ne valja! Stvar se previše zakovala! Neće moći! Što je mnogo, mnogo je! Moramo nešto da preduzmemo!“

Jeli su smeđu čorbu s lukom u biblioteci Muškog kluba nedaleko od Pikadilija, smeđoj sobi sa smeđim portretima gospode obučene u smeđa odela. Dim iz kamina lebdeo je u vazduhu kao smeđa magla. Na trpezarijskom stolu nalazilo se raznorazno oružje, don cipele, kapisla, dva jajeta džinovske ptice.

Ser Vižlja zamišljeno uperi prst u njih: „Krhotine Noći su se isprale na obalama Jutra!“, reče (ali je ser Vižlja svirao klarinet u nekom noćnom klubu i bio je sklon pisanju pesama).

„Pozovite gospođu Vendi! Gospođa Vendi će znati šta da se radi!“, reče ser Vižlja. Ali naravno, Vendi nije pozvana, jer damama nije dozvoljeno da uđu u Muški klub.

„Ja kažem da ne čačkamo mečku“, reče gospodin Kljunavko, ali mu niko nije zahvalio, pošto ni medvedima nije dozvoljeno da uđu u Muški klub.

„Razmislite o ovome!“, uzviknu gospodin Džon. „Moramo jednostavno još više da se potrudimo da ne sanjamo!“

„Već smo pokušali“, potišteno rekoše Blizanci. „Čitave sedmice nismo oka sklopili.“

„I šta se dogodilo?“, znatiželjno upita gospodin Džon.

„Zaspali smo u londonskom autobusu kada smo išli na posao i sanjali sve do Patnija. Kada smo izašli, obojica smo bili namazani ratničkim bojama.“

„Baš divno“, reče ser Vižlja.

„Sinoć smo sanjali Lagunu“, dodade drugi Blizanac.

Začu se šapat iskrenih uzdaha. Svi stari dečaci su nedavno sanjali Lagunu i probudili se mokre kose i sa sjajem u očima.

„Ima li leka, Kovrdžo?“, upita gospodin Kljunavko, ali doktor Kovrdža nije znao nikakav lek kojim bi se prekinuli neželjeni snovi.

„Trebalo bi da napišemo žalbu!“, zagrme sudija Svirko. Ali niko nije znao da li postoji Ministarstvo snova ili državni ministar noćnih mora.

Najzad, pošto nisu rešili nijedno pitanje niti sačinili plan borbe, stari dečaci utonuše u tišinu i zaspše u foteljama dok su im iz smeđih šoljica za kafu kapale smeđe kapi na smeđi tepih. I svi usniše isti san.

Sanjali su da se sa sirenama igraju šugice dok su odsjaji dugâ oko njih i između njih poigravali kao vodene zmije. Tada, odnekud iz veće i tamnije dubine, izroni nešto ogromno i ljigavo što im dodirnu stopala bradavičasto-krljušastom kožom...

Kada su se stari dečaci probudili, odeća im je bila potpuno mokra, a iza njih, usred Muške biblioteke, nalazio se džinovski krokodil koji je mahao repom kao bičem i škljocao čeljustima pokušavajući da se okrene i smaže ih za večeru.

Muški klub se isprazni za rekordne četrdeset tri sekunde, a sutradan su svi članovi primili pismo od uprave.

Muški klub

Smeda ulica

Pikadili

London Z1

23. april 1926.

Sa žaljenjem Vas obaveštavamo
da će Klub biti zatvoren radi
preuređenja od 23. aprila do otprilike
1999. godine.

Vama uvek na usluzi

Uprava

Na kraju je, naravno, *upravo* gospođa Vendi i objasnila šta se dogodilo. „Snovi cure iz Nedođije“, rekla je. „Nešto nije u redu. Ako želimo da zaustavimo snove, moramo da otkrijemo šta je posredi.“

Gospođa Vendi je bila odrasla žena, i razumna u najvećoj mogućoj meri. Bila je veoma prisebna. Šest dana u nedelji zdušno je opovrgavala da uopšte postoje snovi koji prave nered po kući. Ali sedmog ne bi bila *sasvim* sigurna. Odnedavno je počela da ranije leže u krevet, željno čekajući onaj treptaj međusveta koji nastupa između jave i sna. Zatvorenih očiju bi posmatrala kako joj se približava lelu-javi san, kao kada je nekada posmatrala kroz prozor svoje spavaće sobe nadajući se, uprkos svemu, da će primetiti

malenu figuru kako se obrušava sa obližnjih zvezda. Svaki put kada bi odlazila na spavanje, srce bi joj jače zalupalo pri pomisli da će ponovo videti Lagunu ili čuti viku Nedođin-ptice. Iznad svega je žudela da ponovo susretne Petra, prijatelja kojeg je pre mnogo godina ostavila u Nedođiji.

Sada se Nedođija sudara i tare sa ovde i sada i cepa tkanje između njih. Izdanci snova počeli su da probijaju kroz njega. Sve u svemu, ne valja. Gospođa Vendi je to nekako znala.

„Možda su snovi poruke“, reče jedan Blizanac.

„Možda su upozorenja“, reče drugi.

„Možda su simptomi“, reče doktor Kovrdža, stavivši doktorske slušalice na sopstveno čelo i osluškujući snove iznutra.

„Veoma strahujem da zaista jesu“, reče Vendi. „Gospodo, u Nedođiji nešto nije u redu... i upravo zato moramo ponovo tamo.“

DRUGO POGLAVLJE

Prvo pronadi svoju vilu

„Da se vratimo!?“

Da se vrate u Nedođiju? Da se vrate na tajanstveno ostrvo sa sirenama, gusarima i Indijancima? Stari dečaci su se grohotom smejali, besneli i odmahivali glavama sve dok im se obrazi nisu istegli. Nazad u Nedođiju? Nikada!

„Besmislica!“

„Smejurija!“

„Glupost!“

„Budalaština!“

„Ja imam obaveza!“

U ružičastoj tmmini svog salona, gospođa Vendi je gostima dosipala čaja i nudila ih sendvičima s krastavcem. „Kako ja vidim stvar, postoje tri problema“, reče, ne obraćajući

pažnju na njihovo glasno negodovanje. „Prvo, svi smo mi preveliki. U Nedođiju može da odleti samo dete.“

„Tačno tako.“ Sudija Svirko spusti pogled na dugmad na prsluku koja samo što mu nisu popucala. S vremenom je zaista, u svakom pogledu, porastao.

„Drugo, ne možemo više da letimo onako kako smo tada leteli“, reče gospođa Vendi.

„Pa eto, vidiš!“ Gospodin Džon je pamtio veče kada je jedan dečak u odelu od lišća uleteo u njegov život, te i njega samog naučio da leti. Pamtio je kako je skočio sa otvorenog prozora spavaće sobe, i onaj prvi uzbudljivi trenutak kada ga je noć obuhvatila svojom otvorenom šakom. Setio se poniranja i uzletanja kroz tamno nebo, po kojem su hujali slepi miševi, a njega štipala hladnoća dok je čvrsto stezao svoj kišobran... O, kako je samo bio hrabar tada! Gospodin Džon se trže kada mu gospođa Vendi srebrnim mašicama stavi kocku šećera u šolju: misli su mu vrludale među mesečevim zracima.

„A pre nego što poletimo“, nastavila je gospođa Vendi, „potreban nam je vilinski prah.“

„Onda je očigledno nemoguće.“ Ser Vižlja spusti pogled na mrvice hleba na svojim pantalonama, a nešto mu zape u grlu. Pamtio je vilinski prah. Pamtio je kako mu je blistao na koži poput kapljica vode. Pamtio je peckav osećaj koji kola venama, izazvan tim prahom. Čak i posle tolikih godina, i dalje je pamtio.

„Mislim da bi bilo najbolje ako nikome ne kažemo da ćemo tamo otići“, reče gospođa Vendi. „Možda će se oni koje volimo uznemiriti. Moglo bi, isto tako, i da privuče pažnju novina.“

Po svemu sudeći, niko joj se nije protivio, tako da su stari dečaci u svojim dnevnicima napisali šta je rekla pod naslovom

Zadaci:

- Ne smem da odrastem.
- Moram da se setim kako se leti.
- Moram da pronađem vilinski prah.
- Moram da smislim šta ću kazati ženi.

„Mislim da će najbolje biti u nedelju“, reče gospođa Vendi. „Te noći je pun mesec, a decu ne treba dovoditi iz škole. Uz malo sreće, i ovaj moj dosadni nabez će proći. Dakle, gospodo! Da li da utanačimo za šesti jun? Sigurno mogu na vas da se oslonim da ćete sve obaviti.“

Stari Dečaci su u svojim podsetnicima za sastanke napisali:

Nedelja 6. jun

Odlazak u Nedođiju

Tada stadoše da glođu olovke i čekaju da im gospođa Vendi kaže šta sledeće da učine. Vendi zna. Jer njoj, čak i kada je prehladena, nije potreban podsetnik za sastanke da bi se setila šta treba da uradi!

Narednog dana, prehlada je sprečila gospođu Vendi da izađe iz kuće, ali su se stari dečaci okupili u Kensingtonskom parku, tumarajući s mrežama za leptire. Tražili su vile.

Duvao je oštar povetarac. Nešto belo i paperjasto pređe gospodinu Kljunavku preko lica i on ciknu: „Evo je! Poljubi-la me je!“ I sva gospoda stadoše da mlataraju mrežama za njom. Vetar je duvao sve jače. Kraj njih počеше da proleću sve novi i novi pramičci beline, sve dok se vazduh ne ispuni nečim nalik na leteće snežne pahulje koje kruže i plešu, lake kao pera. Stari dečaci su gazili travu trčeći tamo-amo, zamahujući na vile, slučajno se sudarajući, podvriskujući i cikćući: „Uhvatio sam je!“

„I ja – JAO!“

„Evo je, gledaj!“

Ali kada su zavirili u mreže za leptire, našli su samo paperjasto semenje prvog letnjeg maslačka. Među uhvaćenim macama nije bilo ni jedne jedine vile.

Celoga dana su tražili. Dok se sunce klonilo smiraju a čvorci se okupljali iznad treperavog grada, Izgubljeni Dečaci su se sakrili u žbunje Kensingtonskog parka. Na nebu se pomoliše prve zvezde, kraseći odsjajem Krivo jezero. I iznenada se vazduh ispuni lepršanjem krila!

Dečaci pobedonosno iskočiše iz skrovišta u žbunju i potrčaše naokolo mlatarajući mrežama.

„Uhvatio sam je!“

„Majka mu stara!“

„Nemojte da ih povredite!“

„Jao! Pazite šta radite, gospodine!“

„Kažem vam lepo! Ovo je vraški zabavno!“

Ali šta su našli kada su izvrnuli mreže? Komarce, noćne leptire i vodene cvetove.

„Uhvatio sam je! Bez ikakve sumnje! Neosporno!“; zavika gospodin Džon natičući polucilindar nazad na glavu

kako bi u njemu zadržao zatvorenika. Drugi se okupiše oko njega gurajući se da vide. Ponovo je spustio šešir sa pištavim uzdahom; gospodin Džon gurnu unutra palac i kažiprst, iščupa nešto iz satenske postave i podiže ga da im pokaže – blistavo grimizno, sjajno, mekano, tirkizno telo...

Običnog vilinog konjica.

Gospodin Džon razmače prste i osam pari razočaranih očiju pogledom isprati divno stvorenje kada je poletelo u cikcak i otplesalo valcer nazad ka vodi.

„Ne verujem da postoji i jedna jedina vila...“, počе doktor Kovrdža, ali ga ostali oboriše na zemlju i zapušiše mu usta rukama.

„*Ne govori to! Da to više nikada nisi rekao!*“, uplašeno povika gospodin Kljunavko. „Zar se ne sećaš? Kad god neko kaže da ne veruje u vile, neka vila negde umre!“

„Nisam rekao da ne verujem!“, reče doktor ispravljajući pogužvanu odeću. „Samo sam hteo da kažem da ne verujem da *ovde* ima i jedne jedine vile. *Noćas. U ovom parku.* Pantalone su mi ukaljane, insekti su me izujedali po nogama i još nisam večerao. Možemo li sada da prekinemo?“

Drugi stari dečaci pogledaše oko sebe, u polutamnu parka, u udaljene, čkiljave ulične svetiljke. Pogledaše u donove cipela, za slučaj da su nenamerno nagazili neku vilu. Pogledali su u vodu Krivog jezera za slučaj da je odsjaj neke zvezde u vodi prava vila koja pliva. Nema vila, nema vilinskog praha. Možda se, ipak, neće vratiti u Nedođiju.

„Tim bolje. Besmislica“, progundā gospodin Džon, ali niko ne odgovori.

Ser Vižlja izvadi iz džepa svetluca mehur koji se preli-
vao u svim duginim bojama.

„Sinoć sam sanjao da igram vaterpolo sa sirenama“, reče.
„Ovo mi je ležalo na jastuku kada sam se probudio.“

Mehur se rasprsnu i nestade.

Kada su stigili do kapije parka, bila je zaključana. Stari
Dečaci su morali da se uz nju uzveru i sudija Svirko pocepa
svoj najbolji sako od tvida.

Na kraju je, naravno, vilu uspela da uhvati gospođa Vendi.
Sledećeg dana je došla u Kensingtonski park obučena u
laneni kaput i sa divnim šeširovom s perom.

„Ali juče smo ovde tražili!“, usprotivi se njen brat. „Ni-
smo našli nijednu vilu!“

„Ne tražimo vile“, reče gospođa Vendi. „Tražimo dečja
kolica!“

Pre dvadeset godina park je vrveo od dadilja koje tamo-
-amo guraju kolica s bebama šetajući ih po zdravom, sve-
žem vazduhu. U novije vreme dadilje su bile ređa pojava.
Danas ih je bilo svega tri što guraju kolica, hrane patke,
brišu nos, podižu zvečke bačene na travu. Takav je prizor
oduvek uznemiravao stare dečake...

Jednom davno, Kovrdža i Svirko, Kljunavko, Vižlja i Bli-
zanci – svi su bili bebe poput onih u kolicima. Jednom
davno bili su dobro ušuškani, bilo im je lepo i prijatno
dok su buljili u nebo nebesnoplavim bebecim očima. Ali
su ispali iz kolica.

Izgubili se. Zalutali.

Odneli su ih u biro za izgubljeno-nađeno i zadržali u
odeljku „B“ za bebe, odmah između „A“ za akvarijume i
„V“ za vetrovke. Niko nije prijavio njihov nestanak i posle
otprilike jedne sedmice poslali su u Nedodiju. Tamo su se
pridružili drugim Izgubljenim Dečacima koji preživljavaju
bez pristojnog vladanja i bez majki, preživljavaju na kao
bajagi jelima i zaraznim količinama pustolovina sa svojim
kapetanom Petrom Panom.

Kada su se kolica približila, gospodin Kljunavko nije
mogao da se suzdrži a da ne kaže: „*Molim vas*, pripazite na
tu bebu, mlada damo! Znam da nije *toliko* strašno postati
Izgubljeni Dečak, ali bez obzira na to, *zaista* povedite raču-
na da ne ispadne iz kolica! Nemaju svi Izgubljeni Dečaci
sreće kao što smo je mi imali! Ne usvajaju ih sve ljudi kao
što su gospodin i gospođa Darling niti ih vole, neguju i
nedeljom usrećuju voćnom tortom sa šlagom i univerzi-
tetskim obrazovanjem!“

„E pa, to mi se nikad nije dogodilo!“, povika dadilja.
„Gospodine, nadam se da ne mislite da bih mogla da *iz-
gubim* vlastitu bebu? Taman posla! Kao da bih ikad...“
Ali pre nego što joj poteče bujica suza, beba u kolicima
zaplaka.

Gospođa Vendi se naže nad kolica i perom iz šešira
zagolica bebu.

„Šta to radite, gospodo?“, upita dadilja. „Ta beba ne trpi
perje!“

„Do đavola“, reče gospođa Vendi nezadovoljna sobom,
a potajno i detetom. „Gospodine Vižljo, nemojte tu samo
da stojite! Pevajte!“